

Evanjelická cirkev augsburského vyznania na Slovensku

Materiál na rokovanie:

Generálneho presbyterstva ECAV na Slovensku
dňa: 01.04.2016

Bod: **XY.**

Materiál predkladá:

Marián Damankoš, predseda ŠV ECAV

Materiál predkladaný:

na základe uznesenia Synody
ECAV č. 19-02 z roku 2015

Stratégia rozvoja evanjelického školstva na obdobie 2015-2025

Návrh na uznesenie č.:

Generálne presbyterstvo schvaľuje navrhovanú Stratégiu rozvoja evanjelického školstva na obdobie 2015-2025 a odporúča jej schválenie Synodou ECAV.

Dôvodová správa (komentár)

Vypracovanie Stratégie rozvoja evanjelického školstva je splnením úlohy danej synodou z roku 2015. Stratégia je rámcovým a systémovým dokumentom, ktorého cieľom je vytýčenie najdôležitejších strednodobých úloh v oblasti rozvoja evanjelického školstva.

Stanovisko gestora

Uznesenie ŠV ECAV č. 08/2016

Školský výbor ECAV schvaľuje navrhovanú Stratégiu rozvoja ev. školstva na obdobie 2015-2025 a poveruje predsedu ŠV jej dopracovaním, predložením na el. pripomienkovanie členom ŠV a následne na rokovanie GP.

Návrh schvaľovaného dokumentu

V prílohe

Materiál spracoval:

Marián Damankoš, predseda Školského výboru ECAV

Dátum a miesto spracovania:

Prešov, 15.03.2016

Stratégia rozvoja evanjelického školstva na obdobie 2015-2025

(návrh)

Oblasť	Stanovený cieľ
System	<p>Opatrenie A1 Vypracovanie Systému vzdelávania v ECAV, v rámci ktorého by došlo k definovaniu vzdelávacích potrieb, vzdelávateľov, zdrojov na vzdelávanie a systému nielen prípravy na budúce zamestnanie, ale aj celoživotného vzdelávania.</p>
Ludské zdroje Evanjelickí učitelia	<p><i>V našej cirkvi neexistuje systematicky prepracovaná politika práce s ľudskými zdrojmi, tzn. systematicky systém prípravy budúcich učiteľov, nehovoriac o príprave stredného a vrcholného školského manažmentu. Výsledkom je skutočnosť, že aj v evanjelických školách sa do riadiacich pozícií dostávajú ľudia, ktorí sú síce odborne zdatní, ale evanjelický charakter našich škôl je im cudzí.</i></p> <p>Opatrenie B1 Spracovanie Systému práce s ľudskými zdrojmi (možné ako súčasť Systému vzdelávania v ECAV).</p> <p><i>Pre zabezpečenie výchovy budúcich pedagógov je potrebné systematicky pracovať so študentmi vysokých škôl najmä na pedagogických fakultách a takýmto spôsobom už počas štúdia kontaktovať prípadných záujemcov o povolanie učiteľa, aby evanjelická škola, ktorá pôsobí v mieste (resp. v okolí) jeho vysokoškolských štúdií mohla byť súčasne jeho školiacom školou, kde bude získavať prvé kontakty s pdg. praxou. Riaditelia evanjelických škôl, zboroví farári univerzitných miest a farári miest pôvodu študentov by teda mali veľmi úzko spolupracovať. Informovanosť evanjelických škôl o evanjelických študentoch pedagogických smerov by priniesla prospech tak študentom ako aj školám. Otvára sa tu možnosť praxe, pre záujemcov o prácu učiteľa, v prostredí evanjelickej školy.</i></p> <p>Opatrenie B2 ŠV ECAV odporúča GP prijať odporúčanie seniorátom, ktoré majú na svojom území evanjelickú školu, poveriť farárov/farárky cirkevných zborov seniorátu úlohou vytvoriť medzi členmi cirkevného zboru zoznam študentov pedagogických smerov. Cirkevné zbory vytvoria, s ohľadom na ochranu osobných údajov, ich zoznam s kontaktnými údajmi a dajú ho k dispozícii seniorovi, ktorý ho odovzdá riaditeľovi evanjelickej školy. Zoznam sa bude každoročne aktualizovať.</p> <p>Opatrenie B3 Pri realizácii opatrenia B2 vidíme priestor aj pre ECAV cirkev a dištrikty, ktoré v plnej miere využijú svoje finančné aj informačné možnosti a budú napomáhať pri sprostredkovaní študijných pobytov v zahraničí (vrátane poskytnutia štipendií tým študentom, ktorí sa zaviažu následne pôsobiť aspoň 5-10 rokov v evanjelickej škole. (Financovanie je možné cez Fond cirkevného školstva VD a ZD, alebo vytvoriť štipendijné fondy pre zahraničie – obdoba ako pre teológov). Inou možnosťou je nadviazanie spolupráce s medzinárodnými organizáciami alebo zahraničnými evanjelickými univerzitami.</p> <p>Opatrenie B4 Je potrebné pokračovať vo vytváraní databázy evanjelických učiteľov na webstránke www.ecav.sk/skoly (dištriktoch, zriaďovateľoch), kde by si riaditelia škôl mohli vyberať (prípadne priamo oslovovať) potenciálnych záujemcov o voľné miesto. Na uvedenej webstránke je potrebné zverejňovať, s dostatočným časovým predstihom, voľné pracovné miesta v evanjelických školách. Osobnú zodpovednosť v tomto smere je potrebné vyžadovať od riaditeľov škôl prostredníctvom ich zriaďovateľov. Informovanie o voľných pracovných miestach sa na stránkach ECAV, dištriktov a zriaďovateľov zverejňujú. Databáza učiteľov u všetkých zriaďovateľov vytvorená nie je. Databáza SEU môže byť poskytnutá riaditeľom škôl, ale v podstate ju tvoria prevažne učitelia evanjelických škôl. Mohlo by sa postupovať podobne ako pri vytváraní databázy študentov pedagogických smerov.</p> <p>Opatrenie B5 Je potrebné zabezpečiť, aby učitelia v evanjelických školách (najmä pokiaľ ide o neevanjelikov vyučujúcich „ťažiskové predmety ako SLJ, DEJ, NOS) ovládali základy učenia a dejín ECAV. Ovládanie učenia ECAV (aspoň na úrovni konfirmanda) by bolo predpokladom ďalšieho pôsobenia v ev. škole. Za týmto účelom je potrebné podporiť existujúce vzdelávacie inštitúcie ECAV k ponúknutiu takýchto vzdelávacích kurzov. Vzdelanie všetkých učiteľov evanjelickej školy, ale najmä učiteľov predmetov, ktoré riešia vo svojom obsahu otázku postojov, svetonázoru a hodnotovej orientácie v oblasti evanjelickej viery je nevyhnutné. Program, ktorý realizovalo MPC – Učiteľ v evanjelickej škole je potrebné pravidelne opakovať. Mohla by ho zastrešiť Evanjelická akadémia. Nakoľko sa učiteľský zbor mnohých škôl dopĺňa a mení, mohol by sa program realizovať pre viac škôl naraz formou týždňového letného kurzu, prípadne formou viacerých stretnutí. Lektormi môžu byť duchovní správcovia škôl.</p>

	<p>Opatrenie B6 Súčasťou povinností učiteľa v ev. škole by mala byť účasť na biblických hodinách, konaných minimálne 1x v mesiaci počas pracovnej doby. Neúčasť na biblickej hodine by mala byť posudzovaná rovnako ako neprítomnosť na pracovisku. Učiteľ evanjelickej školy musí mať v pracovnej zmluve povinnosť zúčastňovať sa školských služieb Božích a biblických hodín, ktoré sú realizované v pracovnej dobe. Duchovný správca školy zabezpečí v rámci SLB spondu a prislúchanie VP najmenej 3 krát v školskom roku.</p> <p>Opatrenie B7 V každej evanjelickej škole je potrebné minimálne 1x v roku (ideálne aspoň 2x) organizovať 1-3 dňový seminár pre učiteľov, ktorý by bol koncipovaný ako biblické vzdelávanie. Zodpovedným za realizáciu seminárov je duchovný správca a riaditeľ školy. Odporúčame školám organizovať minimálne raz v školskom roku 3-dňový seminár zameraný na biblické vzdelávanie, duchovný rast a utužovanie kolektívu. Obsah seminára zabezpečuje duchovný správca v spolupráci s riaditeľom školy. Postupne by sme mohli vypracovať materiály s aktivitami a témami seminárov a poskytnúť ich školám.</p> <p>Opatrenie B8 Školský výbor ECAV bude pokračovať v pravidelnom (dvojročný cyklus) organizovaní metodicko-odborných konferencií evanjelických pedagógov, ktorej náklady budú súčasťou rozpočtu ECAV. Konferencia by sa mala konať každé 2 roky a mala by byť organizovaná na rôzne témy, pričom spoluorganizátormi by mali byť: SEU s podporou GP a pod záštitou aspoň jedného z biskupov. Školský výbor v spolupráci so SEU pripraví každý rok semináre pre učiteľov evanjelických škôl v rôznych predmetoch so zameraním na metodiku a pre učiteľov náboženstva na štátnych a súkromných školách seminár so zameraním na metodiku vyučovania náboženskej výchovy.</p>
Duchovná starostlivosť v školách	<p>Opatrenie C1 Školský výbor ECAV odporúča synode prepracovať Pracovný poriadok zamestnancov ECAV, ktorého súčasťou bude právo na platené študijné voľno pre autorov učebníc v rozsahu od 5 do 90 dní podľa rozhodnutia priameho nadriadeného.</p>
Metodika	<p>Opatrenie D1 Organizačne i finančne zabezpečiť tvorbu a vydávanie učebných štandardov, učebných osnov a učebníc evanjelického náboženstva pre všetky typy a ročníky škôl (ich pravidelnú aktualizáciu), v ktorých sa vyučuje evanjelické náboženstvo, resp. náboženská výchova.</p> <p>Opatrenie D2 Zabezpečiť (urgovať v Tranosciu) vydanie pripravených metodických príručiek NAB pre štátne školy (ZŠ 1.-3. ročník, ZŠ 6.-7. ročník; SŠ 1.-2. ročník). V prípade nevydania pripravených materiálov do augusta 2016, navrhuje Školský výbor zmeniť vydavateľa.</p> <p>Opatrenie D3 Zabezpečiť tvorbu (organizačne i finančne) metodických príručiek NAB pre štátne školy (ZŠ 4., 8.-9. ročník).</p> <p>Opatrenie D4 Tvorba nových učebných osnov a štandardov z EVB pre cirkevné školy ECAV (ISCED 0, 1, 2, 3), ktoré budú didakticky prispôsobené kurikulumu 21. storočia (napr. prepojenie biblických právd s dôrazom na rozvoj kľúčových kompetencií).</p> <p>Opatrenie D5 Vytvorenie učebných pomôcok (modulových metodík) ku novovytvoreným učebným osnovám EVB pre cirkevné školy ECAV.</p> <p>Opatrenie D6 Pravidelne organizovať neformálne i formálne (certifikát Evanjelickej akadémie?) pravidelné vzdelávanie učiteľov EVB/NAB zamerané na kľúčové kompetencie/inovácie v didaktike (organizované pod záštitou ŠV ECAV a Evanjelickej akadémie).</p>

Potenciál rastu	<p>Opatrenie E1 <i>Stredné školy</i> - Odporúčame možnosti zriadenia Evanjelickej strednej zdravotnej školy v spolupráci s Diakoniou, zriadenie Evanjelickej PASA.</p> <p>Opatrenie E2 <i>Základné školy</i> – Odporúčame zriadiť, ak je v cirkevnom zbore pokrstených 20 a viac detí a sú k dispozícii evanjelickí učitelia</p> <p>Opatrenie E3 <i>Materská škola</i> - Odporúčame zriadiť, ak je v cirkevnom zbore pokrstených 10 a viac detí a je k dispozícii evanjelický učiteľ</p>
Investície	<p><i>Evanjelické školstvo trpí chronickým nedostatkom vlastných investičných prostriedkov. Zriaďovatelia evanjelických škôl nemajú vlastné plány investícií. Pri investovaní sa spoliehame na cudzie zdroje (štát, eurofondy, dary), pričom našim problémom je už aj 5% spoluúčasť. Pokiaľ sa cirkevné školy v nasledujúcom programovacom období EÚ nestanú oprávnenými žiadateľmi, nebudú naše školy konkurencieschopné voči verejným už samotným technickým stavom budov, či materiálno-technickým vybavením vyučovacieho procesu.</i></p> <p>Opatrenie F1 Neodkladne je potrebné začať vytvárať vlastné investičné prostriedky a pripraviť investičné plány do školstva v objeme niekoľko stotisíc euro ročne s výhľadom na minimálne nasledujúcich 10-15 rokov.</p> <p>Opatrenie F2 Pri rokovaniach s Vládou SR žiadať zaradenie cirkevných zriaďovateľov do skupiny oprávnených žiadateľov v projektoch podporujúcich zlepšenie vzdelávacej infraštruktúry.</p> <p>Opatrenie F3 Vytvoriť aspoň jedno pracovné miesto fundraisera pre oblasť školstva.</p> <p>Opatrenie F4 Pripraviť základné zámery a realizačné plány. Konvent VD ECAV schválil v roku 2015 uznesenie, ktorého cieľom je príprava plánu investícií do školstva. Do akej miery bude toto uznesenie splnené, nie je zatiaľ možné vyhodnotiť.</p> <p>Opatrenie F5 Školský výbor ECAV navrhuje synode poveriť každého zriaďovateľa evanjelickej školy vytvorením systému dlhodobého udržateľného investovania do udržiavania a zveľaďovania majetku z vlastných prostriedkov.</p>